

RS AU § 319 Remiss. Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037

Ärendenummer: RS 2025/1946

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Hösten 2024 presenterade regeringen sin infrastrukturproposition, med ekonomiska ramar för transportinfrastrukturen perioden 2026–2037. Trafikverket gavs därefter i uppdrag att ta fram förslag till nationell plan för transportsystemet, medan länsplaneupprättarna fick i uppdrag att ta fram länsplaner. Den 30 september 2025 redovisade Trafikverket förslag till nationell plan 2026–2037. Trafikverkets förslag gick samtidigt på extern remiss. Remissyttranden ska ha kommit in till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) senast den 30 december 2025. Under 2026 väntas regeringen besluta om den nationella planen.

Den nationella planen beskriver hur den statliga infrastrukturen ska underhållas och utvecklas under de kommande tolv åren. Medel fördelas till bland annat drift och underhåll på järnväg och på hela det statliga vägnätet, investeringar och trimningsåtgärder på statliga järnvägar och nationella stamvägar, liksom i sjöfart (farleder och slussar) och till länsplanerna.

Planförslaget omfattar 1 171 miljarder kronor. Planförslaget innebär en stor ökning av medel till vidmakthållandeåtgärder (drift och underhåll). Grunden läggs för att vara i kapp med det eftersatta underhållet på järnvägen till 2050. Vägnätets eftersatta underhåll åtgärdas redan under planperioden.

Nationella stamvägar och järnvägar finns inte på Gotland och därför har Gotland inte heller del av nyinvesteringar i nationell plan. Gotland tar däremot del av anslagen *Vidmakthållande väg*, *Regional plan* (länsplanerna) och *Trimnings- och miljöåtgärder*. Vad gäller vidmakthållande väg har Trafikverket kunnat genomföra mer vägunderhåll än någonsin på Gotland, både i år och framåt tack vare att anslagen utökats och kommer att utökas kraftigt i och med detta planförslag. I länsplaneomgång 2026–2037 utökas medlen i Gotlands länsplan från 279 miljoner kronor (länsplan 2022–2033) till 343 miljoner kronor. Det blir avräknat mot upparbetning av nuvarande plan 371 miljoner kronor. Gotlandstrafiken ligger idag i anslag 1:7 Trafikavtal, det vill säga utanför nationell plan.

Bedömning

I förslaget till yttrande framhålls framför allt följande synpunkter:

- Färjetrafiken till och från Gotland måste ses som en del i den nationella infrastrukturen och i nationell plan hanteras i linje med övriga insatser för att stärka Sveriges infrastruktur.
- För att nå klimatmålet för transportsektorn hade Region Gotland önskat att staten ställt mer offensiva krav på omställning till förnybara bränslen i färjetrafiken till och från Gotland.
- Region Gotland är positiva till ett fokus på underhåll i nationell plan.
- Gotland behöver en ökad framdrift i länsplanarbetet genom mer medel och fler genomförda åtgärdsvalsstudier.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att det skulle bidra till flera av effektmålen i RUS, exempelvis *God tillgänglighet och hållbara kommunikationer* och *Ett klimatneutralt Gotland*.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Maja-Malin Ekelöf, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande yrkar att ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget ställningstagande med hänvisning till att revideringar ska göras i underlaget utifrån arbetsutskottets inspel.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-11-10

Förslag till yttrande nationell plan 2026–2037 daterad 2025-12-08

Remiss. Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037.